

JORNADES TÈCNIQUES OBERTES COMPLEX ESPORTIU CULTURAL PETXINA

LES ESCOLES ESPORTIVES DE PILOTA VALENCIANA

9-10
SETEMBRE
2016

CONCLUSIONES / CONCLUSIONS

CONCLUSIONES / CONCLUSIONS

	EL MODEL DE GESTIÓ DE LES ESCOLES ESPORTIVES DE VALÈNCIA, ...	3
	ASPECTES EDUCATIUS I DIDÀCTICS A TENIR EN COMPTE EN EL PROCÉS D'INICIACIÓ ESPORTIVA DE LA PILOTA VALENCIANA; DE L'ESCOLA AL CLUB, DE LA FORMACIÓ AL RENDIMENT.....	5
	LAS COMPETICIONES Y “TROBADES” DE PILOTA VALENCIANA: EVOLUCIÓN Y CAMBIOS EN LOS ÚLTIMOS AÑOS. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN	7
	DETECCIÓ DEL TALENT ESPORTIU	9
	AVANCES CIENTÍFICOS APLICADOS A LA PELOTA VALENCIANA Y SU ADAPTACIÓN A LA INICIACIÓN DEPORTIVA; LA BIOMECÁNICA DEL GESTO Y LA CONDICIÓN FÍSICA, APRENDIZAJES OBLIGATORIOS.	11
	ORGANIZACIÓN DE LAS ESCUELAS DE PELOTA EN EL PAÍS VASCO	12
	PROMOCIÓ DE LA PILOTA VALENCIANA: EXPERIENCIA A SUECA	14
	PILOTA A L'ESCOLA COM A EXPERIÈNCIA DE PROMOCIÓ DE LA PILOTA BASE. DESENVOLUPAMENT, RESULTATS I PROPOSTES DE MILORA	16
	LA PROMOCIÓ DE LA PILOTA VALENCIANA ENTRE LES XIQUETES.....	17

EL MODEL DE GESTIÓ DE LES ESCOLES ESPORTIVES (EE) DE VALÈNCIA, referent d'acció pública per a l'esport de la pilota. Promoció, protecció, prevenció.

Francisco Orts Delgado

La llei de l'esport:

- Reconeix el valor educatiu de l'esport escolar
- Promou l'acció pública per al foment de la PV i el desenvolupament de programes esportius en edat escolar, sobretot en els centres escolars.
- Les AAPP tenen competències per a la promoció i el foment de la pilota valenciana i l'esport escolar.
- La llei estableix un sistema de protecció per a l'esportista menor d'edat:
  - qualificació dels tècnics esportius,
  - assistència sanitària gratuïta,
  - impuls del programa dels Jocs esportius.
- La llei impulsa també la creació de EE per part dels ajuntaments i amb l'ajuda de les altres administracions.
- A més, sanciona les activitats no autoritzades i l'exercici dels tècnics esportius sense titulació oficial.
- Destaca el paper dels professors de EF i es promouen els beneficis per a compensar la seua labor en les activitats extraescolars
- Els consells escolars dels centres:
  - han d'incentivar el desenvolupament d'activitats esportives extraescolars,
  - aprovar els programes
  - i poden col·laborar amb els ajuntaments i entitats esportives.
- A més, impulsa l'obertura del centre escolar i la utilització de les instal·lacions esportives dels centres escolars.
- També promou l'associacionisme esportiu escolar, encara que no ha desenvolupat un reglament que ho regule.

Quant a la legislació educativa, aquesta, facilita l'organització d'activitats extraescolars. Aquestes activitats han de contribuir a les finalitats del sistema educatiu i complementar l'educació formal. Per açò, han de complir amb les condicions educatives que estableix la pròpia legislació educativa.

PROPOSTA per a la creació i expansió de les Escoles esportives de pilota: es proposa la col·laboració d'un **acord a tres, formalitzat a través d'un conveni de col·laboració.**

- **CENTRE ESCOLAR**
  - Les activitats s'han de aprovar pel Consell escolar, formar part del projecte de centre i garantir que contribueixen a la formació integral del menor.
  - Les finalitats del sistema educatiu han de prevaldre en les activitats extraescolars. Per això s'han de respectar les condicions socioeducatives que imposa l'ordenament educatiu.
  - La col·laboració dels docents d'Educació física pot contribuir de forma decisiva a la promoció de les Escoles de Pilota.
- **ENTITAT ESPORTIVA**
  - Es constitueix com a organitzador de les activitats de les EE per a donar continuïtat al xiquet o xiqueta, una vegada finalitzada la seua etapa escolar.
  - Aquesta posició suposa assumir la responsabilitat de l'organitzador i complir amb tots els aspectes legals que regeixen en l'actual ordenament jurídic.

- Serà molt important l’aportació del personal tècnic que ha d’estar qualificat i amb coneixements pedagògics i tècnics.
- ADMINISTRACIÓ, habitualment municipal
  - Presta l'ajuda logística i econòmica necessària per a sostenir l'estructura de les EE.
  - Fiscalitza, supervisa i controla el desenvolupament de les activitats, verificant que es compleixen els objectius del programa.
  - El sistema d’ escoles esportives deurà en el futur sostenir-se per si mateix.

Per a acabar d’arrodonir la promoció, la Generalitat hauria d’impulsar estratègies complementàries per a promoure les EE i els Jocs esportius de pilota valenciana:

- Organitzar cursos oficials de tècnics esportius i cursos de formació contínua
- Convocatòria de subvencions per als programes d’EE de pilota valenciana
- Reglamentar la figura del club escolar.
- Impulsar campanyes i polítiques d’obertura de centres i EE.
- Incentivar la dedicació del professorat.
- Pla de millora i construcció d’instal·lacions esportives de pilota valenciana
- Homologació de mesures, materials i treballs en la construcció de noves instal·lacions buscant l’assessorament dels tècnics esportius
- Concedir premis a aquelles EE que més hagen destacat en la promoció
- Vigilar la implantació de les EE i elaborar una memòria anual.
- Publicar estudis i recerques relacionades amb aquesta matèria.
- Cercar patrocinadors que puguen ajudar a la promoció d’aquestes EE

ASPECTES EDUCATIUS I DIDÀCTICS A TENIR EN COMPTE EN EL PROCÉS D'INICIACIÓ ESPORTIVA DE LA PILOTA VALENCIANA; DE L'ESCOLA AL CLUB, DE LA FORMACIÓ AL RENDIMENT

Manuel Conca Pavia.
Jordi Naya Nogueroles.

Perquè la iniciació esportiva s'orientés des de la vessant educativa cal donar la màxima importància a la sistematització i ordenació del treball amb els xiquets i xiquetes, respectant el seu creixement i desenvolupament motriu.

La finalitat d'una EE es educativa: la transmissió de valors i oferir la possibilitat de desenvolupar un esport des de la iniciació a la tecnificació. S'han de treballar totes les formes de fer l'esport, des de la recreació a l'ensenyament i també la competició.

En el procés de creació una EE de pilota s'han de tindre en compte:

- els continguts a treballar,
- com planificar i
- quins principis didàctics seguir

Quan als recursos humans es proposa:

- un director/a especialista en educació física (Grau, llicenciat).
- monitor/a, entrenador/a, TAFAD, mestre d'EF i un tècnic esportiu de pilota
- altres persones auxiliars: tècnic en pilota i pares/mares/acompanyants voluntaris

Quan als recursos econòmics es proposa:

- Un sistema mixte configurat per les aportacions dels participants, ajuntament, patrocinador, socis i altres.

Quan el material i les instal·lacions:

- Bona dotació de material (específic de pilota, d'educació física i complementari).
- Aprofitar les instal·lacions: ideal, trinquet cobert, frontó i altres.

Les fases per la creació d'una escola de pilota.

- Contactes inicials: entrevistes amb els gestors de l'esport municipal.
- Campanya de promoció: entrar als col·legis per buscar xiquets/es.
- Posada en marxa de l'escola: organitzar entrenament, horaris i competicions internes.
- Continuitat de l'escola: participació en competicions comarcals o federades.
- Control de qualitat: en acabar el primer any de funcionament caldrà avaluar.

S'ha de jugar a totes les modalitats, ja que formen part de la nostra cultura; per la seua varietat ens faciliten el treball de assoliment de competències educatives; ens permeten augmentar la nostra riquesa motriu i; ens ajuden a desenvolupar la percepció, la decisió i l'execució. Classificant-les per l'espai de joc les agruparem:

INVASIÓ.- Nyago, raspall, raspall a ratlles, llargues, perxa, galotxa antiga, a palma, a contramà, a curtes.

CANXA DIVIDIDA.- Pilota grossa, pilota blanca, escala i corda, rebot, galotxetes de Monòver, a vareta de Borriol, rebotet, Galotxa moderna.

A PARET (indirectes).- Frare, frontó valencià.

Quan l'actuació didàctica s'ha de:

- Començar amb exercicis variats i jugats.
- Donar molta importància a l'activitat i a la pràctica.
- Usar reforços positius.
- Usar material adient als participants (pilotes molles, grans, etc.).
- Mantenir sempre una actitud respectuosa i constructiva.
- Imprescindible la bonhomia per tothom.
- Tenir cura del lèxic utilitzat.
- Respectar la diversitat funcional.

Altres recomanacions didàctiques son:

- Disposar d' un gran ventall d'activitats i recursos amb formes jugades.
- Insistir en la percepció espacial i la col·locació del cos.
- Adaptar instal·lacions i material per donar-li continuïtat i domini.
- Variar els campionats entre els/les joves.
- No tenir cap pressa en que ens decanten cap a una o altra modalitat.
- No infravalorar cap modalitat.
- Definir bé els principis fonamentals de cadascuna.
- Buscar transferències entre elles
- Establir nivells d'aprenentatge.

Quan als criteris per l'elaboració d'una programació s'ha de respondre a les qüestions següents:

- Què, com, quan i amb què ensenyar / treballar pilota? Establir:
  - o Objectius generals
  - o Objectius específics
  - o Continguts
- Què, com, quan i amb què avaluar allò que l'alumne ha après?
  - o Temporalització
  - o Metodologia
  - o Organització de la sessió i tasques
  - o Dotació de recursos materials i instal·lació
  - o Avaluació
  - o Altres: seguretat e higiene, atenció a la diversitat

Quan als elements específics per l'aplicació i ordenació del treball s'ha de tindre en compte:

- Selecció de les tasques a ensenyar en funció de l'ús òptim de les capacitats motrius bàsiques de l'individu.
- Vinculació dels continguts amb els objectius a aconseguir.
- Ús escaient de les transferències.
- Distribució de tasques segons la seua complexitat:
- Ordenació progressiva de l'esforç:
- Progressió cap a la competició.

LAS COMPETICIONES Y “TROBADES” DE PILOTA VALENCIANA: EVOLUCIÓN Y CAMBIOS EN LOS ÚLTIMOS AÑOS. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN

Ricard Monsoriu Planells

La Federació de Pilota Valenciana té com prioritat estatutària la promoció, tutela i organització i control de les modalitats que són de la seua competència en el nostre territori.

Els programes que desenvolupa en l'àmbit escolar es resumeixen en els següents:

- Programa escolar.
  - Jocs Esportius de la Comunitat Valenciana.
  - Competicions municipals (EEMM València,..).
  - Activitats de promoció (Trobades,..).
  - Pilota a l'escola

En la organització dels Jocs esportius intervenen i es coordinen:

- GVA, “Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport”.
- Federació de Pilota Valenciana.
- Ajuntaments.
- Escoles municipals, centres educatius i clubs.

Ha millorat la situació en general dels programes i la competició en els últims anys:

- Estructura de les escoles en general.
- Canvi generacional. Tècnics més joves i formats.
- Més recursos i instal·lacions, però no suficients.
- Calendari més llarg.
- Moltes adaptacions (pilotes, mesures,..).
- Augmenta la participació.
- Hi ha participants en totes les modalitats/categories.
- S'incorpora la dona.
- Sistema de competició: concentració i convencional.
  - Més jornades oficials en un temporada.
  - Més partides per jornada.
  - Tanteig més reduït.
  - Pilotes i mesures de les instal·lacions més adaptades.
  - Es poden fer molts canvis (no són definitius).
  - Introducció d'altres modalitats.

En l'organització de les EE de València intervenen i es coordinen:

- Fundació Esportiva Municipal de València.
- Federació de Pilota Valenciana.
- Centres educatius.
- AMPES.

El programa esportiu ofereix:

- Professors amb titulació oficial en esports i activitat física.
- Segur de responsabilitat civil.
- Personal docent contractat.

- Programació esportiva i educativa basada en les finalitats del sistema educatiu, educació en valors i desenvolupament d'hàbits saludables.
- Bonificacions i exempcions per a les famílies que ho necessiten.
- Es desenvolupa en horari extraescolar i facilita la conciliació familiar.
- Un programa que garanteix la iniciació esportiva.
- Un programa que permet coordinar les activitats amb l'oferta federativa, a través del Conveni entre FDM i Federació de Pilota Valenciana.
- Coordinació entre totes les entitats que promouen la pilota en el municipi.
- Publicitat de les activitats al llarg de tota la temporada.
- Estabilitat econòmica.
- Recursos materials adaptats a les necessitats dels alumnes.
- Nous formats de competició com les trobades. Sistema més adaptat als participants novells.

Propostes de millora, en general, per a l'àmbit de l'esport escolar en la pilota valenciana:

- Més formació en la Universitat, CEFIRES, FPV,.. Tècnics més formats.
- Major sensibilitat dels ajuntaments amb les EE/clubs per garantir els requisits legals de seguretat i salut.
- Millora de la col·laboració adequada de la Conselleria/Administracions per poder desenvolupar adequadament el programa dels JECV (coordinador de seu, jutges..).
- Continuar adaptant els materials, les instal·lacions, les mesures per què els xiquets gaudeixen i estimen la pilota.
- Mantindre i millorar les instal·lacions del joc de pilota.
- Pensar en la pilota com un esport recreatiu no competitiu. Impulsar un programa de competició recreativa.

DETECCIÓ DEL TALENT ESPORTIU

Alvaro Navarro Serra

Els investigadors han estat clarament dividits en dos posicions extremes debatent si el talent esportiu es desenvolupa o naix.

Sembla ser que existeixen algunes característiques del jugador que venen condicionades genèticament, però també es coneix que els aspectes contextuals juguen un paper important per a justificar aquestes diferències de rendiment.

Per a seleccionar un talent esportiu s'han d'observar les habilitats potencials del jove. El procés de detecció i desenvolupament d'un talent esportiu és, mes o menys continuu i a llarg termini. Intervenien múltiples factors intrínsecs i extrínsecs, obstacles i adversitats.

El procés de formació ha de tindre en compte l'educació del jove talent, ser motivant, i no forçar.

Els objectius en la detecció del talent formen part d'aquest procés planificat i son fonamentalment els següents:

- Analitzar les exigències materials, psicològiques, sociològiques i biològiques
- Planificar un programa racional de detecció elaborat per fases de desenvolupament
- Sistematitzar programes d'entrenament i formació per a desenvolupar el talent identificat
- Realitzar un seguiment mèdic, científic i pedagògic sobre l'esportista
- Seleccionar els millor esportistes per a determinades competicions

Quan al procés de formació del talent s'observen les següents etapes:

- Determinació del talent
- Detecció de talents
- Identificació de talents
- Desenvolupament de talents
- Selecció de talents

Els resultats aconseguits per l'esportista, no han de ser el factor determinant a l'hora de detectar un talent, sinó que ens serviran com a un valor de referència.

Es en el moment en el que comencen a competir i aconseguixen els primers resultats esportius (JECV) es quan es poden detectar nous talents.

Aquests jugadors/es que destaquen passen a formar part de les escoles de Tecnificació de la Federació, on ingressen a partir dels 14 anys.

Tenint en compte les dues fases de desenvolupament i creixement del xiquet/a s'organitzen:

- Centre de Tecnificació: actualment hi ha 5 centres de tecnificació per tota la Comunitat, 3 de la modalitat d'Escala i Corda i 2 en la modalitat de Raspall.
- CESPIVA: on el jove talent, passa a formar part d'un grup mes especialitzat, on els entrenaments setmanals son 3, dos tècnics i un preparador físic. L'entrenament es personalitzat, segons la temporada i les seues deficiències, tant a nivell físic com tècnic. És treballa en la Ciutat de la Pilota (Moncada).

A més a més s'instaura una estratègia de protecció del jove talent que consisteix en:

- Portar l'agenda de partides diàries
- Treball en el Cespiva tècnic i físic
- Consells educatius en aquestes edats
- Treball amb els pares
- Revisió mèdica
- Programació individualitzada

Quan al procés formatiu del jove talent dins els plans de tecnificació i CESPIVA, destaquen:

- Període d'adaptació inicial
- Temporalització de la temporada esportiva i els seus objectius
- Fase evolutiva per transferir en les partides el seu aprenentatge tècnic i físic
- Preparació tècnica, física i psicològica per al món professional

AVANCES CIENTÍFICOS APLICADOS A LA PELOTA VALENCIANA Y SU ADAPTACIÓN A LA INICIACIÓN DEPORTIVA; LA BIOMECÁNICA DEL GESTO Y LA CONDICIÓN FÍSICA, APRENDIZAJES OBLIGATORIOS.

Domingo M. Palacios Nevado
J. Agustín Larré Casaña

Els estudis relacionats amb la condició física i la tècnica en la iniciació a la pilota valenciana son molt escassos.

És important que les diferents escoles i administracions públiques desenvolupen models de desenvolupament esportiu a llarg termini que eviten l'especialització primerenca com a principal mesura per a fomentar la participació en activitats esportives al llarg de la vida de les persones i prevenir les lesions i la síndrome de *burnout*.

S'ha pogut comprovar que el treball de força en xiquets i adolescents és segur i, fins i tot, beneficiós si es practica de forma adequada i supervisat per personal competent.

Quant a la resistència, és necessari treballar-la, fonamentalment, per a seguir les recomanacions de les principals agències mundials de salut.

Des de la perspectiva específica de l'aprenentatge i la millora de l'esport, pot ser l'agilitat, una de les qualitats més importants.

Tot el treball que es faça amb el jove pilotari no ha de perdre de vista que s'han de posar els mitjans perquè el pilotari adolescent no abandone per *burnout* ja que la pilota valenciana és un esport amb una elevada prevalença de lesions i per tant és important la seua prevenció.

Però no tot l'entrenament del jove pilotari s'ha d'enfocar a l'entrenament d'aquestes capacitats físiques, sobretot de manera aïllada.

L'entrenament del jove jugador de pilota valenciana ha de desenvolupar aspectes tècnics i tàctics que propicien un aprenentatge integral de l'esport.

El model no ha d'estar totalment centrat en la tàctica ni sols en la tècnica, sinó per un intermedi que obtinga els avantatges dels dos.

Es proposa una classificació dels colps tenint en compte la seua dificultat per a facilitar la progressió de l'ensenyament tècnic de la pilota valenciana, a més d'establir els elements comuns de tots ells que serviran com a base del treball, no solament de la iniciació esportiva, sinó també dels errors que es puguen detectar en l'etapa de perfeccionament

ORGANIZACIÓN DE LAS ESCUELAS DE PELOTA EN EL PAÍS VASCO

Juan Carlos Etxeberria Conde

La legislación deportiva vigente en la Comunidad Autónoma del País Vasco y el papel de liderazgo que han asumido las diputaciones forales en la organización del deporte escolar marcan, sobremanera, el panorama de la promoción e iniciación a la pelota vasca en nuestro territorio.

Hay instituciones públicas que colaboran en la promoción de nuestro deporte y hay clubes que, impulsados por grupos de voluntarios, ayudados por sus ayuntamientos y sustentados en una buena oferta deportiva, fruto de la profesionalización de las direcciones técnicas y los entrenadores y entrenadoras, están logrando resultados reseñables.

Las federaciones también están desarrollando una buena labor, ofreciendo un buen calendario de competición y activando proyectos para la revitalización de ámbitos de la pelota un poco olvidados, como la mujer, la pelota adaptada o la recreativa.

Todos los agentes son importantes a la hora de trabajar por un deporte. Cada uno en su campo, todos pueden aportar algo a la hora de la promoción, entendida tal como: organizar, participar, comunicar, colaborar, esponsorizar...

La labor debe ser planificada y coordinada, establecer sinergias, para que la promoción sea más eficaz. Lo ideal sería implementar un plan de acción diseñado y acordado entre la mayoría de agentes, dirigido y coordinado por una institución pública.

Para que algo funcione lo importante son las personas. Que tengan ganas de aportar, que estén formadas, que tengan herramientas, recursos, capacidad de liderazgo, de comunicación, empatía.

El Decreto 125/2008 de deporte escolar va más allá en cuanto a las estructuras, al apuntar que:

- “los centros escolares serán el marco preferente de participación en las actividades incluidas en el itinerario de participación deportiva responsabilizándose de las vertientes formativa, organizativa y administrativa”.
- “los clubes deportivos, sociedades anónimas deportivas y agrupaciones deportivas serán el marco preferente de participación en las actividades incluidas en los itinerarios de iniciación al rendimiento y de identificación de talentos y promesas deportivas”.

No existen EE de pelota como estructura jurídica, se puede hablar de la organización de la pelota vasca en la edad escolar, de los 6 a los 16 años.

La mayoría de clubes tiene una estructura débil, su funcionamiento se basa en unas pocas personas voluntarias, no disponen de personal técnico cualificado ni de una base económica estable.

- Conlleva una falta de fidelización de los y las deportistas.
- Empiezan muchos niños pero abandonan también bastantes.
- Realizan una buena labor de “guardería”

UNA NOVEDAD: El Proyecto NER GROUP para la divulgación y promoción de la pelota vasca y el fortalecimiento de estructuras, básicamente federaciones y clubes.

- están implicadas las cuatro federaciones de la CAPV,

- participa un grupo de empresas que da nombre al proyecto, NER GROUP
- destina al proyecto una cantidad económica 400.000 euros en tres años, y 25 voluntarios

La línea de trabajo principal del proyecto es conseguir que, en determinadas localidades, el ayuntamiento, los centros escolares y los clubes de pelota acuerden e implementen, con ayuda técnica y de personal de la federación y económica del sponsor, un plan para la revitalización de la pelota vasca que pasaría por:

- llevar a cabo actividades de divulgación de la pelota vasca: campañas de difusión y conocimiento de la pelota vasca, charlas, exposiciones...
- desarrollar una unidad didáctica de pelota vasca en horario escolar en todos los centros escolares de la localidad, en el cuarto curso de primaria.
- fortalecer los clubes de pelota de la localidad, dotándoles de herramientas para la gestión económica, jurídica, de datos y de la comunicación.
- fortalecer la oferta deportiva de los clubes de pelota de la localidad mediante la puesta a disposición de los mismos de: proyectos deportivos, métodos de enseñanza-aprendizaje, formación de personal técnico...
- implementar jornadas de promoción y captación: además de las sesiones en los centros escolares, jornadas de puertas abiertas en el club, campañas de verano...

PROMOCIÓ DE LA PILOTA VALENCIANA: EXPERIÈNCIA A SUECA

Bernat Nerbón i Vendrell

Ens trobem en una transició del joc a l'esport, en la que alguns defenen l'estructura d'una "Pilota Vella" i d'altres, de forma més lògica, defenen l'estructura d'una "Pilota Nova"

Pilota Vella es caracteritza per:

- Dificil accés instal·lacions
- Elevada despesa econòmica practicants
- Cap planificació educativa
- No estructura esport
- Objectiu "jugar de blanc"
- Instal·lacions domini privat
- Travesses com indicador d'estat de salut de la Pilota
- Lliga'm Pilota-Vici
- No clubs, ni escoles
- Al marge de la Federació
- No personal qualificat
- Lliga'm trinquet-bar
- No dona
- No població amb necessitats especials
- No participen en els JECV
- No Pilota als centres

Molts dels alumnes actuals deixaran de jugar a Pilota en el temps, mai li tindran la consideració que és mereix, si veuen que continua sent un model dominat pels trinqueters i no per la Federació esportiva corresponent, mai ho prendran seriosament. Sempre estarem estancats baix el criteri personal, i no per l'evolutiu criteri esportiu.

Per a poder aconseguir que la Pilota torne a tindre el domini social, s'ha de tornar al poble i fent-lo part d'ella.

- Plantejant un model competitiu per categories com actualment ja compleixen els aficionats, i gestionat íntegrament per la Federació de Pilota Valenciana.
- Articulant als clubs com a òrgans gestors tant de les instal·lacions, com dels mateixos jugadors.

La Pilota esta present als centres escolars de Sueca de diferents maneres:

- Dins de l'assignatura d'E.F, com marca el marc legal fent menció específica a la Pilota Valenciana dins del currículum escolar.
- Com a extraescolars als centres escolars.
- Des de l'esport escolar es podria potenciar més i dissenyar un campionat inter-centres, per tal d'estimular el teixit social dels alumnes.

A l'Institut de Sueca, la Pilota Valenciana pren molta importància gracies als docents Manolo Conca i Vicent Pérez, impulsors per excel·lència de la Pilota a l'àmbit educatiu.

- Es dona una visió global de la pilota
- Es practiquen quasi 20 modalitats
- S'incorpora com assignatura optativa

- Les instal·lacions configuren un complexe que permet totes aquestes practiques

L'enllaç dels centres amb els clubs i la col·laboració dels ajuntaments deuria estendre's a molts altres municipis. El model col·laboratiu és essencial per a assegurar la correcta promoció de la Pilota Valenciana. Aquest model el formen:

- La Generalitat i la Diputació (institucions supramunicipals que subvencionen).
- L' Ajuntament (coordinar els recursos: instal·lacions, econòmics, difusió,...)
- Els centres escolars (instal·lacions i difusió)
- Els clubs (executar els projectes, impartir les activitats)

El requisit bàsic, necessari, imprescindible i fonamental per a dur endavant aquest projecte i donar-li contingut i continuïtat, és que siga conduït per personal format, qualificat i capaç d'aplicar una avaluació continua.

Quan al model de club es proposa un club amb diferents seccions esportives, intentant abarcar el màxim de formes de pràctica i població. En Sueca el Club esportiu Xuquer ofereix activitats que van des de la iniciació a la competició més formal, incorpora a la dona i les xiquetes en les activitats i també a un grup de persones amb discapacitat física que volen jugar a la pilota. El programa del nostre club intenta ser el més inclusiu possible.

PILOTA A L'ESCOLA COM A EXPERIÈNCIA DE PROMOCIÓ DE LA PILOTA BASE. DESENVOLUPAMENT, RESULTATS I PROPOSTES DE MILLORA

Francisco Zanón Cervera

El programa Pilota a l'Escola naix l'any 2005 com a ferrament educativa i d'introducció de la pilota en els centres escolars.

L'activitat principal del programa consisteix en una sessió dividida en dos parts (teòrica i pràctica) i que es desenvolupa al mateix centre educatiu, dirigida als alumnes de quart de primària, on s'envia un tècnic federatiu i un jugador o ex jugador professional.

A més el programa consta d'una segona part que consisteix en una competició interescolar, que consta d'una fase zonal i una altra Autonòmica.

Un dels principals i evidents objectius de Pilota a l'escola és aconseguir introduir als alumnes dels centres escolars en les escoles municipals de pilota, per a poder tindre una base més consolidada i obtenir un nombre més elevat de coneixedors i sobre tot de practicants del nostre esport.

Altres dels objectius és donar també una eixida digna als pilotaris professionals que es troben a la recta final de la seua carrera esportiva.

Pel que fa als tècnics, és necessari tindre estudis superiors per accedir al programa o bé, ostentar el títol d'Entrenador Nivell I, curs organitzat des de la Federació de Pilota Valenciana i sota l'auspici de la Generalitat Valenciana.

Propostes de millora

Una de les propostes que ens arriba és que "l'activitat podria ser més extensa durant dies i més cursos", per a la qual cosa seria necessari reduït de manera notable el nombre total de sessions portades a terme.

En la mateixa línia és proposa també que "seria interessant que l'activitat es desenvoluparà durant tot el matí, considerem que 2 hores és queden curtes després de tanta preparació i organització prèvia..."

El material deuria ser més quantios. Aquest aspecte va directament lligat al pressupost de cada edició del programa i per tant, també al nombre d'escoles admeses.

De cara al curs 2016-2017 la proposta més important de la Federació és la reducció a la meitat de les jornades-sessions per a poder traure més profit de cada activitat, i inclòs poder visitar dos vegades cada centre i d'aquesta manera poder fer una valoració inicial i una final de l'evolució dels alumnes i dels mestres respecte de la seua implicació amb la pilota valenciana.

A més, és valora molt la possibilitat d'ampliar l'horari per a la part pràctica que és on realment els xiquets tenen un contacte directe amb la pilota.

També resulta molt important la coordinació amb els clubs locals per tal de buscar una captació de xiquets i xiquetes que puguin continuar la pràctica d'aquest esport després de l'escola.

LA PROMOCIÓ DE LA PILOTA VALENCIANA ENTRE LES XIQUETES

Ana Belén Giner

Actualment, en l'esport de la pilota valenciana existeix una notable presència femenina com ha passat anteriorment en altres esports com la natació, el basquet o el handball.

El projecte educatiu de pilota a l'escola ajuda a conèixer la pilota valenciana en molts centres de la comunitat valenciana.

La participació de la dona en les competicions de la FPV es va iniciar en el 2006 amb el programa Pilota a l'Escola.

La primera competició femenina de clubs es va crear en 2007. Anteriorment, competien amb xics, en competicions mixtes.

Actualment, y després de 10 anys existeixen 11 competicions femenines (5 Clubs, 3 de JECV, 2 Internacionals i la de Pilota a l'Escola.).

El programa educatiu Pilota a l'Escola ha premés que més de 25.000 xiquetes coneguen aquest esport.

Les xiquetes necessiten referents per a apropar-se a la pilota, ja que tradicionalment ha estat un mon d'homes on la dona quasi ni entrava.

El procés d'incorporació de la dona a la pilota s'ha fet de forma natural. El retràs en la incorporació de les xiquetes i les dones al joc de pilota, en les seues estructures, clubs, etc., (en 1994, en València, sols tenim registre d'una xiqueta a l'escola de Borbotó), també es veritat que les dones han estat molt ben acceptades i no han trobat grans entrebancs per a jugar. En tot cas els mateixos que els homes. La societat en general ha canviat i això ha afavorit la normal incorporació de les dones a l'esport de la pilota.

